

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Aloisivs Almeida Societati Iesv In Lvsitaniam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

cohibere necesse fuerit. is deinde Paschali die Dominico cum aliis aliquot corpore Domini sumpto, paucis post diebus ab interfecto circumuentus, quos iratus barbarus miserat, is quem diximus ab eo relictum fuisse, magno sanè animo sublatis manibus, oculisque in cœlum defixis, occisus est. vxoris solitudinem ac liberorum orbitatem, qui bonam virtutis frugem pollicentur, nunc res familiaris nostra sustentat. Superioribus litteris alterius Christiani hominis item honesti multos iam annos nati mortem exposui, quam ipse quoque in ædibus nostris obiit. is allato ad se extremo corporis Christi viatico, cum iam præ imbecillitate loqui non posset, aspectu Domini recreatus, in eiusmodi verba vocem soluit, quæ inhabitare in eius animo Dominum testarentur. In agro Firandensi, Gasparis Vilelæ Antonii que viri principis, & Christiani maximè opera, Christiana res ita feliciter gesta est, idola tot igne consumpta, euerfa fana, ipsi ædiruis ad cultum Christi traductis: vt eius rei dolore accensi barbari, diabolicis instincti furiis crucem insignem, Firandi iam diu positam à nobis, præciderint: templum verò Gaspare expulso, cum ipsa ara & imaginibus disturbarint, atque ita nostros exterminarint, vt ne transitus quidè illac, quamuis aliò tendentibus, pateat. sed Dominus horum neophytorum educationi, qui laborantibus nobis adedè amanter affuerunt, consulat: id vtique se admodum optare nobis per litteras ipsi demonstrant: cognouimus etiam vnum ex iis rei Christianæ peritum infantes baptizare. Dominum obsecrate etiam atque etiam, carissimi fratres, vt afflictam ecclesiam hanc pro sua clementia excitet, Bungo, Kal. Nouemb. 1559.

ALOISIVS ALMEIDA SOCIETATI

IESV IN LYSITANIAM.

IN iis litteris, quæ à vobis ad nos assidue perferuntur, insignes amoris erga nos vestri & caritatis notæ cernuntur. apparet etiam quanto studio teneamini ad nos subleuandos in hæc loca veniendi. hanc plenam pietatis voluntatem, quoniam nos remunerari non possumus, Dominus ipse pro sua benignitate compenset: quanquã vt amori vestro nos etiam aliqua ex parte respondeamus, (quoniam a vobis scire quid à nobis in re Christiana geratur) anni huius

præ-

præsertim acta ad vos perscribere statui.

Balthasar Gagus hoc anno ex Iapone profectus in Indiam, aduersa tempestate retētus, hyemauit in ora Synarū: atque id fuit causæ, cur à nobis huiusce anni litteras non acceperitis. Post eius discessum nuntii Meaco allati sunt, Bonziorum in Gasparem Vitelam odium aliquantulum refrixisse. itaque rursus aures dare cæpisse Euangelio, fierique aliquos Christianos, atque in iis nobilissimos homines, & in rebus physicis admodum intelligētes. Missæ sunt etiam aliquot à Meacensibus illis neophytis ad Bungenfes Christianos epistolæ: quarum vna, duodecim circiter paginarum, magnam harum regionum Christianis attulit voluptatem, sapiusque descripta, omnia Christianorū loca percurrit, & simul recitabatur etiam ethnicis. Summa erat epistolæ, sectarum Iaponis omnium (quæ plus vndecim sunt) expositio simul & confutatio, cum religionis Christianæ confirmatione. nec verò pacatas vnquam res Iaponiorum fore, quoad omnes fierint Christiani: atque id ipsum multis apertisque rationibus probabatur. Mense Junio ineunte, ex Gasparis ipsius litteris cognouimus, illum iter cepisse ad urbem Sacaium, quæ bidui distat Meaco, vbi spes magna messis vberimæ ostendebatur, non modò quòd sit libera, & in primis ampla Iaponis totius: sed multo etiam magis, quòd cum quidam è principibus ciuitatis illuc per litteras inuitasset, ædesq; suas ipsi ad Euangelii promulgationē obtulisset. cuius tantum est eius rei desiderium, vt Bungenfum etiam certum hominē cum mandatis miserit ad Cosmum Turrianum. Recordabitur, vt speramus, pro sua bonitate Dominus harum gentium, easque conuertet ad se: nos autem in suo confirmabit obsequio.

Quod ad Bungensem Ecclesiam attinet, quæ nunc quidem est Iaponis omnium maxima: admodū augetur in dies (captis adspirante Domino) cum virtus veteranorum, tum etiam tyronum numerus: quorum tanta est pietas, vix vt possim verbis assequi: nonnulla tamen attingam, vt ex iis reliqua intelligatis. Primū nulla nox præterit, (vt mihi quidem videtur) quin verberationes in templo fiant, ac ferè semper omnium, quotquot ibidem eo tempore sunt. quibus in templo non licet, ii sese intra priuatos parietes cum vniuersa familia verberāt quotidie, quamuis ningar, Christianis referuntur est tēplum, nec referatur ferè, quin multi
reperian-

Vrbs Sacaium.

reperiuntur ad limina præstolantes. Festis autem anni celebrioribus tanta vis hominum confluit, ut ad multitudinem capiendam umbracula è frondibus raptim extructa cum templo continuare necesse sit: atque alii quidè præcipuis anni festis, alii verò diebus beatissimæ Virginis sacris, alii quintodecimo, alii etiã octavo quodque die cõfessione maculas abluunt. Sed Bungenium studium ac pietas quadragesimæ præsertim diebus elucet. res profectò visenda: quippe in singulos annos crescit huius Ecclesiæ religio ac probitas.

In pueris illis, qui ad hos Christianæ doctrinæ gratia veniunt, aliqui ita parvi cernuntur, ut nihibi præter catechismum eloqui possint: itaque id ipsum oppido concitant. Prope templum nostrum duodecim circiter Iaponii patres familias habitant, quorum filii pueriq; singulis noctibus, audito signo salutationis angelicæ, ad Crucem conveniunt in eã vicinitate defixam, ibiq; nixi genibus totam horam quotidie in Christiana doctrina recitanda confutunt: idq; parentum iussu, quorum tanta est pietas, ut infantibus Christiana rudimenta unã cum lacte paulatim instillent, eosque tenera adhuc ætate nostram in disciplinam domesticã traditos Domino consecrant. nec verò parentum pietatem non imitantur liberi, atq; vnus præsertim natus maximus omnium, annum agens tertium decimum, cui super mensam cruciatus Christi Iaponicè precitanti stant quandoq; ex oculis lacrymæ, nulla vultus mutatione, alii verò eorundem cruciatuum recordatione cõmoti, piis Christum liberatore verbis affantur, ita suaviter, ut cuiuslibet ferreum quamvis pectus emolliant. Itaque horum quos domi educamus operam ad conversionem harum gentium magno nobis vsui fore speramus: quippe cum Iaponios auditores patria lingua magis quàm peregrina retineat, alios præterea quinque Iaponios apud nos habemus prouectam ætate viros admodum probos: tres videlicet Bungi, quartum Meaci cum Gaspare Vilela, postremus comes est peregrinationis meæ, annum agens alterum & vigesimum, tanta in dicendo suavitate ac lepore præditus, ut auditorum animos mirabiliter capiat: hæreses verò Iaponicas multaque de phisicis ira callet, ut hosce litteratos omnes refutet ac vincat. faxit Dominus, ut eorum animis ignem injiciat. Christiani. Facat eses, & præsertim vnus è principibus,

Cosmum

Religio
ac probitas
Bungenium.

Puerorum
miranda
pietas.

Religio
ac probitas

Colsum missis nuntiis per Deum obtestati sunt, ut eò aliquid e Societate mitteret: velle se optimum templum extruere, & suis alere sumptibus quotquot e nostris ibi commorarentur, quod iam fieri ceptum est. hisce de causis, & simul quòd multi Christianorum vici alicuius e nobis aduentum sermonesque iam diu desiderabant, decreuit Colmus, ut initio Iunii anni 1561, ad eos pagos & loca finitima inuisenda discederem.

70. Barbari barbari
presatur,
in quibus
Bonzi
deso.

Pridie quàm Facatam perueni, aduentu meo cognito Christiani obviam mihi alii ad tria passuum millia, alii etiam longiùs magno cum gaudio processerunt. ego complures dies in ea vrbe moratus, barbaros circiter septuaginta sacro fonte lustravi. in quibus erant Bonzii duo, Iaponicarum legum sanè periti, cum alter etiam regius conscionator fuisset. is septem dies mecum disputando, interrogando, quæ dicebam in commentarios referendo contempserat, cum immensa Dei Domini nostri lux ipsius mentem illustravit, & eius exemplo multorum præterea tenebras dispulit.

Leprosus
sanatur.

In eadem vrbe Facata cum multi, tum præcipuè duo, morbo graui laborantes, diuina ope sanati: quorum vnus paterfamilias tanto capitis dolore torqueri solitus, ut violentas sibi met manus inferre sæpe tetasset, tertio decimo die Dei benignitate conualuit. alter erat iunior lepra foedissima coopertus. is, quòd de Christianis honorificè pièque sentiret, putaretque iuuante Domino sibi per me sanitatè reddi posse, in meum conspectum adductus est: quem ut vidi, negaui me ei morbo posse facere medicinam: verum tamen nè planè mœstus à me discederet ipse, qui que eum adduxerant remedium quoddam illi præscripsi facillimum, & post tertium diem ad me redire iussit: ita nitidus rediit, ut nunquam lepra laborasse videretur: equidem obstupui perspecta hominum fide, apertèque denunciaui Christianis, ne sanitatem pharmaco, sed Deo Domino fideique suæ acceptam referrent: quæ quidem etiam in animos eorum, qui morbo liberati fuerat, redundauit. nam vterque baptismo petito. & post catechismum impetrato, ad Ecclesiam aggregatus est. cumque iam discessus mei tēpus appeteret, quo equiore animo id ferrent, spem Christianis maturi reditus præbui: quorum duo e primoribus ita obfirmato animo incertis mei comites esse statuerunt, ut eorum studiis remittere, aut

te, aureos de sententia dimouere, nulla ratione poterim.

In exitu Iunii Facata discessimus in insulam Tacaxumã, ambitu passuum sex milium, stipendiariam viri principis Firandensis, Antonii nomine, vbi cum essent quingenti circiter Christiani, ethnici tantum octo, vii quoque ad Deum nostro aduentu conuersi sunt. Præest autem eorum institutioni, excellenti virtute vir, qui è Bonzio Christi feruus effectus est. eadem habent, quæ idolorum antea fuerat, in primis ornata: cuius redditu, itemque elemosynis, quas erogat, institutum ibi quoque misericordia sodalitiũ non modò ipse arristes alitur, sed etiam inopes peregrini, qui illuc sanè multi (quod vidi per eos dies) religionis causa vertunt. eadem stipis per misericordiam sodates ritè fideliterque distribuenda ratio seruat etiam in vicina insula Iquicachi, itemque in ceteris insulis, in quibus ecclesiæ sunt, quo fit, vt ad iter in his regionibus faciendũ sarcinæ & impedimenta minimè sint necessaria: quippe, quocunq; peruenias, omnia tibi gratis ac sedulo comparantur, maritimo itinere naues, terrestri comites & iumenta: quæ si recuses, iniuriam videlicet sibi fieri, seque in Christianis officiosis numerari non putant.

Tacaxumã
ma insula.

Neophytè
quæ sine
officio sũt.

Firando cum ad hanc inuisendam ecclesiã aliquot Europæitani venissent, horum Christianorum religione, precandis studio, obediẽtia, amore quo non modò sacerdotes hostros, sed etiam omnes eorũ vicarios prosequuntur, tanto pere delectati gauisique sunt: vt mihi affirmarent, Socios nostros, qui in ceteris orbis terræ partibus versantur, si vel particulam norint eorum, quæ cum his Christianis geruntur, omnes Japonicam hanc prouinciã expetituros: quod equidem credo: nam vna profectò Christianæ doctrinæ decantatio multas vobis præ læticia lacrymas exprimat. quid enim si videaris pueros centum, ac puellas, bis quotidie catechismi causa conuenientes, qui paucis ante diebus dicati diabolo fuerant, iam Christianos templum ingredi, aqua benedicta se aspergere, demũ ad præcationẽ ritè genua flectere: quid si duobus eorum voce præcipientibus, sublequentes ceteros, doctrinæque præcepta concinentes audiant: idque tanta cum modestia ac verecundia, vt oculos semper humi defixos habeant, ac duo illi præsertim, qui voce præeunt, (quos ego de industria non semel & curiosè notavi) & quidẽ in maximis calotibus, eorũ facies eorũ sudore

Sãctæ puerorũ insititia.

mana-

manarent tanta fuerit constantia, ut manus, oculos, pedes nunquam mihi mouere conspecti sint: raptos profunda aliqua contemplatione dixisses, nec verò doctrina tantum recitanda contenti sunt, nam eius quoque explicationem libentibus nobis requirunt. Iam verò quanta cum animi vestri voluptate intueamini Iaponios hosce CHRISTIANOS positris genibus manibusque subleatis Christum è cruce pendentem adorantes, lacrymis ad solum vsque fluentibus, in tormentorum Domini cogitatione ita demersos, ut penè ecstasici videantur? atque hæc quidem in hisce insulis propè desertis, quid de iis locis existimandum est, in quibus (ut Bungi) Sacramentorum est vsus frequens? neque verò putare vos velim, me litteris assequi quæ oculis video: scriptum enim hoc res ipsa multis partibus superat, quæ cum ita sint: misereatur (quæso) vos fratres carissimi harum ecclesiarum, Deumque cum gemitu obsecrate, ut supplementum aliquod è Societate nostra dignetur huc mittere, quod si fortè nimis diu distulerit, quam vereor, ne qui venerint paucos superstites è nobis offendant: siquidem tres hac æstate magnam vitæ discrimen adiunimus, quam tuerit Dominus, ut opinor, quoad alii nobis ad nouam hanc vineam tuendam colendamque succedant.

*Iquicu-
qui insu-
la.*

Ex ea quam dixi insula, in aliam traieci maiorem, quæ Iquicuqui vocatur, incolas habet circiter mille quingentos, in iis CHRISTIANOS ferme octingentos, ii, quod iam antè de meo aduentu cognouerant, obuiam mihi nauem cum primoribus aliquot CHRISTIANIS miserunt: quam ut conscendi, in ipsa navigatione, tribus passuum millibus antè quam ad insulam peruenimus, Crucem aspexi edito loco positam, quam satis amplo intervallo circumiens murus, sepeliendis Christianis cœmeterium efficit, vbi descendimus, humanissimè excepti continuo ad salutandam Crucem de more perreximus: inde templum eorum inuisimus amœno admodum loco, eleganter ornatum, sexcentorum hominum capax, atque eos in præsentia quidem, ne inopem plebem non sine iactura ab institutis operibus auocarem, dimisi, concione in matutinâ & vespertinum tempus, puerorum verò catechismo in pomeridianum indicto, itaque tanti cõcursus fieri cœpi sunt, ut cum multi excluderetur, aream, quæ ad vestibulum templi est, stercis prore nata contegere necesse fuerit. Tem-
plura

plum est autem excelso loco, lucoque denso, & ad aspectū
 iucundo. in id ascenditur gradibus, quibus in imis stagnum
 est aquæ, nudis pauperum pedibus abluendis, non super-
 stitione, vel ceremonia, sed ne templi catastromata calca-
 ta commaculent. Postridie quàm huc veni, cetera quoque
 sana lustravi pulcherrimè posita, quippe quæ ante id tem-
 pus idolorum fuissent, quibus colendis optima loca dili-
 genter exquirebantur: hoc autem tempore eorum custo-
 des illi ipsi Japonij sunt, qui antea Bonzj, nunc Christiani
 appellantur; antea dæmonem, nunc Iesum crucifixum sup-
 plices venerantur & colunt. & quoniam ex altero pago
 eiusdem insule sanè frequenti, quòd æde facta carerent, ad
 alterius pagi templum tribus ferè passuum millibus distans
 Christiani magno suo incommodo venire cogebantur: tē-
 plum ibi quoque exædificandum curavi, quod paucis die-
 bus multorum subsidio magnaque omnium alacritate per-
 fectum est, tabula picta, ceteroque templi ornatu ex urbe
 Firando aduecto. Christianorum animis recreatis, cœlesti-
 que fonte purgatis iis, qui ad baptismum videbantur ido-
 nei: ad alium Christianorum pagum, quem Xixi vocant, ire
 petrexi, ut eos per Euangelium solarem, & simul ut in æde
 noua, quæ tum ab iis ad tectum perducebatur, sacellū ex-
 struendum curarem, Iqui chuchensibus Christianis officio-
 se nobis in eam rem fabros tignarios septem aliaq; auxi-
 lia necessaria defereotibus. ibi igitur amantissimè excepti
 à Christianis, qui quasi regem expectarent, ita sedulo vias
 antè purgatas ornaauerant, summo mane noctuque de re-
 bus diuinis disputare instituimus, quo commodius ceteris
 horis diei sacello exædificando vacarent, quod summa eo-
 rum diligentia paucis diebus est absolutum. Catechismi
 deinde cura certo homini tradita, Iram traiecimus eo cō-
 silio, ut Facatam propediem reuerteremur, quòd eius pere-
 grinationis spatium Cosmus nobis ad Augustum exeuntē
 vsque præscriperat. Iræ, cruce salutata, cum incolis egi-
 mus, ut ibi templum (nullum enim erat) communi consilio
 facerent: ad quod nobis Firando sacræ imagines ceteraque
 necessaria ornamenta transmissa sunt. nonnullis concioni-
 bus habitis, quibus in fide Christiani sunt confirmati, ba-
 ptismoque lustratis qui baptizandi supererant, Casungam
 inde cõtendimus, vbi tanta nobis hominū multitudo sese
 obuiam

obuiam effudit, vt festi alicuius diei solemnus celebritas videretur. Cruce adorata, ad primarium quendam Christianum diuertimus, apud quem nonnullis cōcionibus habitis, magna omnium voluntate decretum est templum, in quo sacerdotes sacrificarent, si qui in ea loca venirent: quo item Firando necessarius sacrorum apparatus est missus. Interea dum hīc agimus, mihi grauis homo narrauit Iquichuchi mulierem Christianam luadente diabolo, siue eius ministris, abortus facendi gratia pharvacum sumpsisse eiusmodi, vt infantem ipsam que parentem necauerit. Huius corpus Christiani, vt quæ noxa capitali obstricta mi grasset, in ipsorum cœmeterio in quo Crux est posita sepeliri eum vetuissent: illa post aliquot dies periculose agrotanti adolescēti cuidam Christiano per visum, Corpus (inquit) meum sacra sepultura prohibitum est illud quidem: sed ne idcirco me Christiani damnatam existiment: quippe antè quam è vita discederem, Dominus cōtritione mea lacrymisque placatus est, quibus rebus Christiani ex adulescente cognitis (namque is deinde conualuit) valde animati sunt.

*Mulieris
scelerata
per con-
uersionē
in extre-
mæ vite-
s' ei ratio.*

Ex eo loco rursus ad pagum Iquichuchi, atque inde spe reditus Christianis relicta, Firandum discessi ad quadam sacrorum instrumenta accipienda, quæ nobis Lusitanorum nauis aduexerat.

Firandum vt venimus, nauarchum Lusitanum allocuti, ad Antonium diuertimus statim, qui cum vniuersa familia nos peramanter accepit, detinuitque ad multam noctem nonnulla de officij religione percontans: postridie nauarchum adiui, vt permagnam tabulam pictam in naui proponeret Christianis visendam, quos in proximum Dominicum diem (quod eorum commodo fieret) ad concionem simul & spectaculum, dimissis per agros nunciis, euocauimus. Interea nocturnis hortationibus cum ceteri Christiani in fide animati sunt, tum ethnici circiter quinquaginta ad baptismum adducti: in iis è proceribus quidam Antonio non inferior. Et quoniam Firandi sacra ædes erat nulla, petiit nauarchus ab Rege, vt liceret in area nostra edificare templum, quo Lusitani, qui versabantur ibi nonaginta, religionis causa sese reciperent, eoque Firandenses Christiani deinceps vterentur. Cui Rex se deliberaturum respondit, ea erat dissimulata negatio. itaque id vbi resciui-

mus,

mus, apud Christianum in area nostra habitantem priuatum sacellum excitare atque ornare constitui. quod ille tanta animi alacritate studioque recepit, ut ædium duarum, quas possidebat alterius ultro mihi optionem daret, seque ædituum fore profiteretur. igitur, Antonio præsertim operas & cetera necessaria benignè suppeditante, ædificula comparata est, & omnibus rebus instructa, in qua singulis noctibus Litaniæ & conciones habebantur. ubi Dominicus dies aduenit, è pagis insulisque finitimis ingens Christianorum multitudo confluit, tam ad verba Dei audienda, tum verò ad sacram visendam imaginem, positam, ut dicebamus, in naui, loco peristromatibus, vexillis, virentibusque arborum ramis ornato. referta iam spectatoribus naui, cum perorassem, eos omnes nauarchus, quòd longè ab domibus suis abessent, liberali cibo potuque refectos dimisit.

Iam dies obrepserat, quo die mihi Bungum redeundum esset: quo circa sacra tabula ex oneraria in nauiculam translata, ut inde Facatam deueheretur, Christianos Iquichuchenses monui me sabbato proximo (ut promissa facerem) ad eos ex itinere venturum, & inde postridie vespere profecturum: qua illi re audita, parata naui continuo ad me deducendum venerunt. sub noctem conscendi, comitibus piis aliquot Lusitanis, qui me rogauerant, ut mecum se ad illas ecclesias inuisendas venire permitterem. Descendentibus nobis ad littus obuiam prædiere Iaponico more cum facibus multis: eodemque comitatu ad templum venimus, ubi nos magna populi multitudo cum pueris expectabat. Concione habita, & puerorum catechismo peracto, quod iam interpesta nox erat, plebem dimisi, manèque postridie (dominicus erat dies) post concionem incolas circiter tredecim Christiana doctrina iam institutos baptizauimus. Inde profecti, magna in itinere ac varia incommoda molestiasque pertulimus. Nam & mari, paruis linitibus, iisque monoxylis, vastos quandoque sinus trajicere sumus coacti, vixque imminentium piratarum manus effugimus, qui captos homines diu multumque vexatos in seruitutem diuendunt: & terra, iumentis consultò relictis, lutulenta via atque teterrima cingulo tenus quandoque cœno demergebamur: quæ tamen sordes occurrentibus passim riuis eluebantur. Accessit ad hæc assiduū pænè profu-

Incommoda varia & molestia itineris.

uium sanguinis, quo sanè grauius acerbèque vexabar. Sed eas omnes difficultates, Christianorum erga nos studium caritasque compensabat egregia: cum & hospitij commorationisque nostræ mercedem cōstanter ac benignè respicerent: & abeuntes, viatico omnibulque rebus necessariis liberaliter instructos vberissimo fletu prosequeretur: & quod longè admirabilius est, impressa à nobis humi vestigia ipsa, obstupentibus rei nouitate ac miraculo qui mecum aderant Lusitanis, oscularentur. Verùm, ne longior sim, modum epistolæ, si vnum addidero, ex quo facile iudicare possitis, quanta sit Iaponicæ gentis ac nominis ad humanitatè religionemque propensio. Cùm fessus è via, morboque parè confectus in quodam barbarorum oppido substitissem, tamen nullum erat desiderium cibi, tamen ne planè deficerem, oryzam reformidans, putridaque piscium salsamenta, (hæc enim incolarum cibaria sunt) mihi qui oua coëmeret, is autem mihi mox oua cum ipsis nummulis retulit. Causam quærenti respōdit, Barbaros oua, quod dies ille festus ipsorum esset, vendere noluisse: quod ægroto quærentur, dono dedisse. Denique Bungum ægre peruenimus, ibi quamquam à Cosmo ac Sociis amantissimè acceptus, humanissimeque tractatus, vix tamen adhuc è diuturna ægrotatione conualui. Vos clementissimum IESVM obsecrate fratres, vt mihi ad se perfectè colendum vires animumque suppeditec, Bungo, Kalen. Octobris, 1561.

COSMVS TURRIANVS ANTONIO
 QUADRIO INDIAE PROVINCIÆ PRO
 Societate IESV Præposito.

Læti rerum Indicarum euentus: quos ex litteris à vobis publicè scriptis hoc anno cognouimus, cum eiusmodi visi sunt, propter quos ingentes immortalis Deo gratias ageremus, tum etiam nos monuere, vt Iaponicas res (quæ nunquam antehac meliore loco fuerunt) vicissim perscriberemus ad vos. Primum igitur de regionis ipsius natura nonnulla, (tametsi multa iam in eam sententiam scripta sunt) tum verò felicem, hoc anno præsertim, Christianæ religionis progressum ad eius gloriam, qui bonorum omnium est autor, hac epistola persequar.

Iaponis insula, eodem climate quo Hispania, continetur.